Asianajajaliiton huomiot HE 139/2022 VP osalta

AA, DI Emma Niemistö, Asianajotoimisto Merilampi

Eduskunnan ympäristövaliokunnan kuulemistilaisuus 27.10.2022

© Suomen Asianajajaliitto

Yhteenveto / päällimmäiset nostot lausunnosta

- Lain tavoitteiden toteutumisen <> todennäköisenä pidettävien vaikutusten kriittinen arviointi erityisesti rakentamishankkeen vastuiden (luku 8) osalta
- Rakentamisen laadun parantamiseen soveltuvin sääntelyinstrumentti
- Vastuiden selkiyttämisen tavoite ei täyty
  - Keskeinen uudistus päävastuullisen toteuttajan vastuun osalta on epätarkka ja ristiriitainen
  - Rakentamisen sopimusmaailman ja käytänteiden sekä prosessioikeuden ongelmat
- Perusteluilla säätämisen ja hallitsemattoman myöhemmän oikeuskäytännön tulkintalinjausten johdosta oikeusturva vaarantuu

Vastuu rakentamisessa (8 luku), ehdotettu 95 §

- Ehdotettu päävastuullisen toteuttajan toteutusvastuu liian yleisluonteinen: tarkkarajaisuus tarpeen itse säännöksessä perusteluiden sijaan

- Vastuun keskeiset elementit eivät ilmene säännöksestä tai yksityiskohtaisista perusteluistakaan selkeästi
  - **KUKA voi vedota päävastuullisen toteuttajan vastuuseen?** *viittauksia erit. viranomaisvalvonnan kontekstiin, entä muut tahot?*
  - **MITÄ vastuu tosiasiassa kattaa?** *viranomainen ei voi tulkita sopimusmääräyksiä, hyvän rakennustavan käsite aivan liian lavea, koordinointi- ja yhteensovitusvastuu työmaalla tapahtuvasta toiminnasta geneeristä (ristiriita julkituotuihin tavoitteisiin?)*
  - **MILLOIN / MINKÄ AJAN kuluessa säännökseen voidaan vedota?** *jos laissa ei linjata, oikeustila jää auttamatta epäselväksi – sopimuksen puuttuessa: rajoittuuko vastuuaika suoraan lain nojalla vain rakentamisaikaan työmaalla? suhde vanhentumislakiin (728/2003), 10 vuotta?*
  - **MISSÄ prosessissa** erityisesti hankalimpia lain/sopimuksenmukaisuuden tulkintoja linjattaisiin? *(vrt. kysymys kuka voi vedota)*

→Yleisemmin: **MIKÄ MUUTTUU tosiasiassa** nykytilaan nähden – onko tarkoituksenmukaista?

Vastuut, 95 § - jatkoa ja johtopäätelmiä

- Edellä kerrotuilta osin lakiesitys omiaan johtamaan epäselvyyksiin ja oikeuskysymyksiä koskeviin tarpeettomiin oikeudenkäynteihin
- Oikeusturvan vaarantumisen johdosta ei kannatettava uudistus
- Ehdotettu vastuusääntely ei esitetyssä muodossaan lähtökohtaisesti paranna myöskään alun perin huolen kohteena olleiden ns. maallikkorakennuttajien asemaa
- Oikeuskäytännön linjausten varaan jättäminen olisi vaarallista: sekä kuluttaja- että ammattirakennuttajien yksittäistapausten linjauksista kumpuavat tulkinnat eivät omiaan selkiyttämään oikeustilaa
- Lausunnoista ilmenevien huolten eteenpäin vieminen valiokunnan toimesta – tosiasiallinen vaikuttavuus?

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO
DEFENSOR LEGIS
FINLANDS ADVOKATFÖRBUND